

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Oboer/9/2020
Identifikačné číslo spisu: 3011899845
Dátum vydania rozhodnutia: 28.12.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3011899845.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: Plzeňský Prazdroj Slovensko, a.s., (pôvodne Pivovary Topvar, a.s.), so sídlom Pivovarská 9, 082 21 Veľký Šariš, IČO: 31 648 479, proti povinnej: J. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X/X, XXX XX U., zastúpenej opatrovníčkou T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, XXX XX U., o vymożenie istiny 103,20 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prievidza, pod sp. zn. 0Er/86/1997, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. februára 2010, č. k. 5CoE/170/2009-247, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 9. apríla 2010, č. k. 5CoE/170/2009-251, takto

rozhodol:

I. Dovolanie povinnej o d m i e t a .

II. Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 15. októbra 2009, č. k. 0Er/86/1997-229, návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol. Rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie tým, že aplikácia ust. § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, ktoré bolo zavedené do Exekučného poriadku novelou č. 32/2002 Z. z. účinnou od 01.02.2002, nie je možná, pretože predmetné exekučné konanie sa začalo dňa 28.01.1994, pričom podľa prechodného ustanovenia § 235 ods. 2 Exekučného poriadku sa konania začaté do 01.02.2002 dokončia podľa doterajších predpisov. Súd prvej inštancie použitie ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vylúčil z dôvodu, že povinná podľa jeho názoru nemajetná nie je, nakoľko je možné vykonávať exekúciu zrážkami z iných príjmov, v danom prípade z dôchodku. Istina podľa názoru súdu prvej inštancie nepredstavuje vysokú sumu, ktorú by povinná nebola schopná zaplatiť. Niekoľkonásobne vyššie úroky z omeškania v porovnaní s istinou, ktoré sú súčasťou vymáhanej pohľadávky spôsobila povinná tým, že sa dostala do niekoľkoročného omeškania so splnením dlhu. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že povinná je fyzickou osobou, ktorej stav nemajetnosti nemôže byť vždy konečný, pretože v budúcnosti môže nadobudnúť majetok. V závere súd prvej inštancie zdôraznil, že nezistil žiadne iné dôvody, pre ktoré by exekúcia mohla byť zastavená, a preto návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol.

2. Na odvolanie povinnej Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 11. februára 2010, č. k.

5CoE/170/2009-247, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 9. apríla 2010, č. k. 5CoE/170/2009-251, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd skonštatoval, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., lebo sa jedná o rozhodnutie vecne správne. Vzhľadom na to, že sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s uznesením súdu prvej inštancie, v celom rozsahu poukázal aj na jeho odôvodnenie podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. Rovnako ako súd prvej inštancie odvolací súd zdôraznil, že sa exekučné konanie začalo dňa 28.01.1997, a to na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 15. apríla 1996, č. k. 14Cb/115/96-32, právoplatný dňa 14.05.1996 a vykonateľný dňa 17.05.1996. S prihliadnutím na prechodné ust. § 235 ods. 2 Exekučného poriadku nebolo podľa odvolacieho súdu možné aplikovať ust. § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku povinnej, že k jej situácii došlo až počas vykonávania exekúcie. Po preskúmaní súdneho spisu odvolací súd uzavrel, že nie je daný ani dôvod na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, nakoľko povinná je poberateľkou starobného dôchodku a má vo vlastníctve nehnuteľnosti, čím nemožno skonštatovať jej nemajetnosť.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala povinná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie (č. l. 256 spisu), ktorého prípustnosť odôvodnila ust. § 237 písm. f/ O.s.p., podľa ktorého sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Povinná v rámci svojho dovolania namietala, že exekučný titul, ktorým je rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 15. apríla 1996, č. k. 14Cb/115/96-32, jej nebol riadne doručený a v konaní ani nebola vypočutá. Zároveň zdôraznila nedostatočne zistený skutkový stav v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/115/96, pretože jej zo strany oprávneného žiadny tovar doručený nebol, za ktorý by jej vznikla povinnosť zaplatiť. Povinná žiadala rozhodnutia Okresného súdu Prievidza a Krajského súdu v Trenčíne vydané v rámci konania vo veci samej (tzn. v konaní, v ktorom došlo k vydaniu rozhodnutia ako exekučného titulu) zrušiť, resp. vydané rozhodnutia zastaviť.

4. Povinná žiada napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmeniť, poprípade zrušiť a vrátiť alebo exekúciu zastaviť. Na podanom dovolaní povinná trvala s tým, že jej bola odňatá možnosť odvolať sa proti rozhodnutiu, ktoré predstavuje exekučný titul, na podklade ktorého je exekúcia vedená. Zároveň povinná žiadala rozhodnutie (exekučný titul) preskúmať, nakoľko sumu vymáhanú v exekučnom konaní už zaplatila oprávnenému, čím sa pohľadávka vymáha podľa jej názoru duplicitne. Obdobnú argumentáciu povinná použila aj vo svojom podaní označenom ako „Dovolanie“ doručené súdu prvej inštancie dňa 14.06.2010 (č. l. 272 spisu).

5. Oprávnený sa k podaniam pripomínajúcim dovolanie povinnej nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podala povinná, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie povinnej je potrebné odmietnuť, pretože neboli splnené podmienky na jeho prejednanie.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 C.s.p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované).

8. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 C. s. p. stručne uvádza, že dovolateľ v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.).

9. V danom prípade zo spisu vyplýva, že dovolateľka najprv podala podania pripomínajúce dovolanie sama (č. l. 256 a 272 spisu). Výzvou obsiahnutou v uznesení zo dňa 24. novembra 2010, č. k. 0Er/86/1997-277 (ďalej len „výzva 1“), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.12.2010, súd prvej inštancie vyzval povinnú a jej právneho zástupcu, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia opravila a doplnila svoje písomné podanie zo dňa 24.03.2010 (č. l. 256 spisu), podanie zo dňa 07.04.2010 (pod názvom „Odstúpenie dovolania z Najvyššieho súdu na Okresný súd Prievidza na ďalší procesný postup“ č. l. 268 spisu) a podanie zo dňa 14.06.2010 (č. l. 272 spisu) v tom zmysle, aby bolo z uvedených podaní zrejmé, čoho sa povinná domáha, v akom rozsahu rozhodnutie odvolacieho súdu napáda, aby uviedla spôsobilý dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 O.s.p. a dôkazy, ktoré sa majú podľa nej vykonať na preukázanie dôvodov dovolania. Predmetnou výzvou 1 bola povinná zároveň poučená o povinnosti účastníka konania byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom už pri podaní

dovolania, pokiaľ sám nemá právnické vzdelanie, pretože bolo zrejmé, že uvedené podania podala povinná sama. Súd prvej inštancie povinnú rovnako poučil o následkoch nedoplnenia a neopravenia jej podaní v určenej lehote.

10. Povinná následne prostredníctvom svojho vtedajšieho právneho zástupcu, JUDr. Vladimíra Štrbika, ktorý jej bol ustanovený ako právny zástupca uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. apríla 2009, č. k. 0Er/86/1997-214, reagovala na výzvu 1 súdu prvej inštancie podaním zo dňa 08.12.2010 označeným ako „Opravné doplňujúce podanie“ (č. l. 282 spisu), v ktorom uviedla, že podaným dovolaním žiada uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. februára 2010, sp. zn. 5CoE/170/2009, zmeniť, resp. zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a nové rozhodnutie, resp. exekúciu zastaviť. Ďalej v ňom uviedla skutkové okolnosti týkajúce sa konania, v ktorom došlo k vydaniu exekučného titulu.

11. Následne povinná svojím podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.03.2011 (č. l. 294 spisu) žiadala, aby jej bol z radov advokátov ustanovený advokát, JUDr. Jozef Jaška, ktorý mal zabezpečiť ochranu jej záujmov.

12. Dovolací súd zo spisu zistil, že podaním zo dňa 14.04.2011 doručeným súdu prvej inštancie dňa 14.04.2011 (č. l. 295 spisu) označeným ako „Výpoveď splnomocnenia prideleného z radov advokátov JUDr. Vladimír Štrbík, ktorý ma mal zastupovať aj na dovolacom Najvyššom súde“ sa povinná domáhala, aby jej súd prvej inštancie zabezpečil druhého advokáta z Centra právnej pomoci z dôvodu, že ustanovený právny zástupca, JUDr. Vladimír Štrbík, nechránil jej záujmy. Z obsahu predmetného podania je podľa dovolacieho súdu zrejmé, že povinná okrem žiadosti o ustanovenie iného advokáta informovala súd prvej inštancie o tom, že vypovedala súdom ustanovenému právnenmu zástupcovi oprávnenie na jej zastupovanie v konaní.

13. Ďalšou výzvou obsiahnutou v uznesení súdu prvej inštancie zo dňa 21. mája 2012, č. k. 0Er/86/1997-340 (ďalej aj „výzva 2“), bola povinná vyzvaná, aby podanie zo dňa 23.05.2010, podanie JUDr. Vladimíra Štrbika zo dňa 08.12.2010, podanie doručené súdu prvej inštancie dňa 30.03.2012, podanie zo dňa 11.04.2012 označené ako „Dovolanie“ podané zrejme proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. februára 2010, č. k. 5CoE/170/2009-247, a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14. decembra 2011, č. k. 6CoE/181/2011 - 303, doplnila s tým, že ju súd prvej inštancie osobitne upozornil na povinnosť právneho zastúpenia v dovolacom konaní s tým, že ustanovený právny zástupca, JUDr. Vladimír Štrbík, nebol ustanovený aj na jej zastupovanie v dovolacom konaní, na ktoré sa u právneho zástupcu vyžaduje osobitné plnomocenstvo. Rovnako súd prvej inštancie povinnú poučil o ust. § 30 O.s.p., podľa ktorého účastníka, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci, o ktorej možnosti súd účastníka poučí. Súd prvej inštancie určil povinnej lehotu 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy 2 na predloženie plnomocenstva právnenmu zástupcovi na dovolacie konanie, resp. na podanie žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, o ktorej bude súd rozhodovať tak, že ju odkáže na Centrum právnej pomoci a predloží podania na rozhodnutie dovolaciemu súdu. Pre prípad nesplnenia uloženej povinnosti súd prvej inštancie povinnú poučil, že bude dovolacie konanie zastavené. Uvedená výzva bola doručená ustanovenému právnenmu zástupcovi povinnej, JUDr. Vladimírovi Štrbíkovi, dňa 22.05.2012.

14. Listom doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.05.2012 (č. l. 343 spisu) sa povinná domáhala pridelenia nového advokáta podľa ust. § 30 O.s.p., konkrétne JUDr. Jána Kokindu. Ďalším listom doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.05.2012 (č. l. 344 spisu) povinná žiadala o pridelenia nového advokáta (zmenu advokáta) s tým, že trvala na vypovedaní plnej moci JUDr. Vladimírovi Štrbíkovi a ustanovení JUDr. Jána Kokindu ako jej nového právneho zástupcu. V podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 28.05.2012 (č. l. 348 spisu) povinná vyjadrila svoj nesúhlas s opätovnou výzvou 2 (č. l. 340 spisu).

15. Listom zo dňa 14.12.2012 (č. l. 376 spisu) doručeným povinnej dňa 21.12.2012 súd prvej inštancie povinnej oznámil, že jej žiadosti o zmenu ustanoveného obhajcu zo dňa 22.05.2012 nevyhovuje s tým, že žiadateľ (povinná) nemá právo vyberať si, kto jej má byť ustanovený z radov advokátov. Rovnako súd prvej inštancie dopytoval povinnú v lehote 30 kalendárnych dní o informáciu, či požiadala o bezplatnú právnu pomoc a s akým výsledkom.

16. Povinná podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, ktorá bola doručená Centru právnej pomoci dňa 04.02.2013. O podanej žiadosti povinnej rozhodlo Centrum právnej pomoci rozhodnutím zo dňa

23.09.2013, sp. zn. 2N/1684/2013, že povinnej nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznalo. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že povinná sa domáhala právnej pomoci v súvislosti s dovolaním podaným voči uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14. decembra 2011, č. k. 6CoE/181/2011-303, a nie uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z o dňa 11. februára 2010, č. k. 5CoE/170/2009-247. Nakoľko sa povinná nedomáhala poskytnutia právnej pomoci v prípade dovolania podaného voči uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. februára 2010, č. k. 5CoE/170/2009-247, Centrum právnej pomoci nerozhodovalo o poskytnutí právnej pomoci v predmetnom dovolacom konaní.

17. Výzvou obsiahnutou v uznesení zo dňa 9. júna 2016, č. k. 0Er/86/1997-421 (ďalej len „výzva 3“), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.06.2016, súd prvej inštancie vyzval povinnú, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia doplnila svoje písomné podanie zo dňa 23.05.2010, podanie JUDr. Vladimíra Štrbika zo dňa 08.12.2010, podanie zo dňa 01.05.2011 označené ako „Mimoriadne dovolanie“, podanie doručené súdu prvej inštancie dňa 30.03.2012, podanie zo dňa 11.04.2012 označené ako „Dovolanie“, podanie zo dňa 27.05.2012 označené ako „10 dňová výzva na doplnenie“, podanie zo dňa 17.03.2014 označené ako „Podnet na podanie odvolania predsedovi Najvyššiemu súdu SR“, z obsahu ktorých je zrejmé, že mieni podať dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. februára 2010, č. k. 5CoE/170/2009-247 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14. decembra 2011, č. k. 6CoE/181/2011-303. Doplnenie uvedených podaní mala povinná uskutočniť tak, aby z nich bolo zrejmé, čoho sa povinná domáha, v akom rozsahu rozhodnutie odvolacieho súdu napáda, aby uviedla spôsobilý dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 O.s.p. a dôkazy, ktoré sa majú podľa nej vykonať na preukázanie dôvodov dovolania. Predmetnou výzvou 3 bola povinná zároveň poučená o povinnosti účastníka konania byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom už pri podaní dovolania, pokiaľ sám nemá právnické vzdelanie, pretože bolo zrejmé, že uvedené podania podala povinná sama. Súd prvej inštancie povinnú rovnako poučil o následkoch nedoplnenia jej podaní v určenej lehote v súlade s ust. § 241 ods. 4 veta druhá O.s.p.

18. Na výzvu 3 povinná reagovala listom (č. l. 422 spisu) doručeným súdu prvej inštancie dňa 29.06.2016, kde zdôraznila, že JUDr. Vladimírovi Štrbikovi plnomocenstvo vypovedala dňa 14.04.2011, pretože poškodzoval jej záujmy. Ďalej poukázala na to, že má právo vzdať sa svojho práva na právnu pomoc, pričom právne zastúpenie nemôže vzniknúť alebo trvať, pokiaľ má zastúpený výhrady.

19. Z obsahu súdneho spisu je dovolaciemu súdu okrem iného známe, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. decembra 2019, č. k. 7Ps/4/2019-98 (č. l. 455 spisu), bola povinnej obmedzená spôsobilosť na právne úkony. Za opatrovníčku povinnej bola ustanovená T. W., nar. XX.XX.XXXX., bytom E. XXX/X, XXX XX U., ktorá je oprávnená a povinná povinnú zastupovať okrem iného aj pred súdmi.

20. V danom prípade, zo spisu bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že povinná v čase pred rozhodnutím o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, napriek výzve 1, výzve 2 a výzve 3, ktorými bola okrem iných nedostatkov jej podaní upozornená aj na zákonnú povinnosť predložiť súdu prvej inštancie osobitnú plnú moc udelenú advokátovi na jej zastupovanie v dovolacom konaní, ako aj na následky nesplnenia tejto povinnosti, túto nespĺnila.

21. Z uvedeného dôvodu má dovolací súd za preukázané, že na strane povinnej nie je splnená podmienka povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní zakotvená v ust. § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., o následkoch nesplnenia ktorej bola povinná výzvou 1, výzvou 2 a výzvou 3 riadne poučená.

22. Podmienku povinného zastúpenia advokátom, alebo osobou s právnickým vzdelaním druhého stupňa v dovolacom konaní taxatívne ustanovuje aj ust. § 429 ods. 1 a 2 písm. a/, b/, c/ C. s. p.

23. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. februára 2010, č. k. 5CoE/170/2009-247, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 9. apríla 2010, č. k. 5CoE/170/2009-251, podľa ust. § 447 písm. e/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.